Rozprávajme sa spolu o budúcnosti mesta a mestských častí

Budúcnosť Košíc sa týka každého Košičana... aj z Juhu a Jazera

Chceme poznať váš názor.

V najbližších rokoch dôjde k najväčšej zmene fungovania samosprávy v Košiciach za posledné desaťročia.

Dôvodom je novela zákona o meste Košice, ktorá od roku 2030 počíta so zmenou súčasného usporiadania mesta z 22 na 4 mestské časti.

Mesto Košice nechce prijímať rozhodnutia na základe emócií či politických názorov, preto si nechalo vypracovať nezávislú odbornú analýzu, ktorá porovnala viaceré modely budúceho fungovania Košíc.

O budúcnosti Košíc chceme otvorene diskutovať s obyvateľmi všetkých mestských častí.

Príďte na verejnú diskusiu za účasti primátora mesta Košice Jaroslava Polačeka, autorov odbornej analýzy a ďalších hostí.

KC Južan (Smetanova 4)

6. augusta o 17.00 hod. (štvrtok)

Na verejnej diskusii sa dozviete:

- čo ukázala odborná analýza,
- aké výhody a nevýhody majú jednotlivé modely,
- čo by jednotlivé riešenia znamenali pre obyvateľov Košíc

Viac informácií o budúcnosti Košíc:

KOŠICE

www.kosice.sk | facebook.com/kosiceofficial | instagram.com/kosice_official

Čo hovorí novela zákona o meste Košice?

Národná rada SR koncom apríla tohto roka schválila novelu zákona o meste Košice. Tá má smerovať k tzv. racionalizácii počtu košických mestských častí. Od roku 2030 má v zmysle novely zákona dôjsť k optimalizácii počtu mestských častí z 22 na 4 (podľa okresov).

Mestské zastupiteľstvo môže do 31. marca 2027 schváliť návrh alternatívneho usporiadanie mestských častí, za splnenia nasledujúcich podmienok:

- celkový počet mestských častí nepresiahne 10.
- počet obyvateľov mestskej časti bude najmenej 20 000 obyvateľov, s výnimkou najviac dvoch mestských častí, ktorých počet obyvateľov bude najmenej 5 000 obyvateľov.

Už dnes je tak isté, že mestské časti s menej ako 5 000 obyvateľmi nebudú môcť ďalej fungovať v súčasnej podobe. Novela zákona totiž stanovuje minimálny počet obyvateľov, ktorý musia mestské časti spĺňať.

Alternatívny návrh usporiadania mestských častí musí odsúhlasiť Rada starostov mesta Košice a finálne by o ňom rozhodovali obyvatelia v referende. Ak by referendum nebolo úspešné, od roku 2030 by sa počet mestských častí automaticky znížil na štyri.

Zároveň sa zmení počet poslancov mestského zastupiteľstva zo 41 na 51, čo by malo viesť k zvýšeniu zastúpenia poslancov aj z tzv. malých mestských častí.

Daniel Klimovský
autor dokumentu Efektívne riadenie samosprávy mesta Košice
Filozofická fakulta, Univerzita Komenského v Bratislave

„Hlavným záverom porovnávacej analýzy je to, že s rastúcou mierou integrácie rastie potenciál efektívnosti riadenia, kvality koordinácie a racionalizácie verejných zdrojov. Súčasne však rastie potreba citlivého riešenia otázok miestnej identity, participácie a politickej akceptácie reformy. Ako autori sa prikláňame k modelu jedného mesta, no s upozornením, že bude potrebné citlivo pristúpiť k širokej diskusii o reforme samosprávy mesta, k informačnej kampani, ako aj k následnému mixu nástrojov, ktorých účelom by malo byť zabezpečenie hlasu a zdrojov aj pre okrajové časti mesta."

Juraj Nemec
profesor katedry verejnej ekonómie
Ekonomicko-správna fakulta,
Masarykova univerzita, Brno

„Prechod na model C, ktorý sa na základe zvolenej metodiky javí ako najvýhodnejší, môže byť veľmi zložitý (odbornými slovami, jeho transakčné náklady sú najvyššie) - *„hlavným rizikom je procesná tvrdosť, a možná rezistencia vyplývajúca z pocitu straty lokálnej (miestnej) identity, miestnej politickej reprezentácie a potenciálneho oslabenie hlasu menších sídelných súčastí mesta."* Tu by som pripomenul, že prechod na tento model by si zároveň vyžadoval hľadanie nástrojov nazachovanie potrebnej miery miestnej demokracie v bývalých mestských častiach, zabezpečenie , aby sa samospráva nevzdialila od občana nadmerne. Príklady dobrej praxe v tomto smere existujú a bolo by ich možné využiť."

Petr Jüptner
riaditeľ Inštitútu politologických štúdií
Fakulty sociálnych vied Karlovej univerzity, Praha

„Model C je možné považovať za štandardný v medzinárodnej komparatívnej perspektíve. Mnoho porovnateľných zahraničných miest nemá viacúrovňovú samosprávu, ako príklad by mohli slúžiť niektoré veľké nemecké mestá, ani s ohľadom na inak fragmentované Česko. Okrem uvedeného a porovnateľného príkladu Olomouca možno uviesť, že možnosť zriadiť samosprávne mestské časti nevyužíva väčšina českých štatutárnych miest o veľkosti okolo 100-tisíc obyvateľov."

POĎME SA SPOLU ROZPRÁVAŤ O BUDÚCNOSTI KOŠÍC A MESTSKÝCH ČASTÍ

Príďte na verejnú diskusiu za účasti primátora mesta Košice Jaroslava Polačeka, autorov odbornej analýzy a ďalších hostí.

Kultúrne centrum Južan, 6. augusta o 17.00 hod. (štvrtok)

Spoločne otvoríme diskusiu o budúcnosti Košíc a mestských častí. Cieľom je hľadať riešenia založené na spolupráci mesta a mestských častí v prospech obyvateľov.

Analýza mesta Košice

spracovaná odborníkmi z Filozofickej fakulty Univerzity Komenského a Ekonomickej univerzity v Bratislave

Košičania fungujú v jednom meste
Administratívne hranice mestských častí v každodennom živote nerozlišujú. Očakávajú preto, že služby mesta budú kvalitné, dostupné a rovnako fungujúce vo všetkých častiach Košíc.

Väčšinu služieb a investícií zabezpečuje mesto
Mesto Košice realizuje takmer 90 % všetkých výdavkov samosprávy, zabezpečuje väčšinu verejných služieb, investícií a spravuje rozhodujúcu časť mestského majetku. Mestské časti hospodária približne s desatinou finančných zdrojov.

Súčasný systém vytvára vysoké administratívne náklady
Mestské časti vynakladajú značnú časť svojich rozpočtov na administratívu. Menšie mestské časti majú pritom vyššie náklady na jedného obyvateľa. Magistrát mesta Košice zamestnáva približne 500 zamestnancov, mestské časti spolu viac ako 550.

Systém deľby kompetencií je neprehľadný a komplikovaný
Obyvatelia často nevedia, či za konkrétnu službu zodpovedá mesto alebo mestská časť. To komplikuje vybavovanie podnetov, oslabuje prehľadnosť fungovania samosprávy a sťažuje vyvodzovanie zodpovednosti.

Modely fungovania mesta, ktoré ukázala analýza

Tri hodnotené modely fungovania mesta

MODEL A
Zachovanie súčasného systému s úpravami

- Najmenej zásadná zmena
- Zachovanie mestských častí aj súčasnej štruktúry
- Možnosť zlepšiť spoluprácu a pravidlá fungovania

VÝZVA:
Nie je to reforma a nerieši duplicity ani rozdrobené riadenie mesta.

MODEL B
Nízky počet silných mestských častí

- Kompetenčne silné a veľké mestské časti
- Mnoho služieb poskytovaných mestskými časťami
- Väčšia samostatnosť mestských častí
- Navyše 11 miliónov eur, pri výraznom posilnení kompetencií mestských častí

VÝZVA:
Vznik nových nákladov a potreba budovať personálne kapacity na viacerých miestach.

MODEL C
Jedno mesto s jednotným riadením

- Jeden primátor, jedno zastupiteľstvo, jeden rozpočet a jedna administratíva
- Menej duplicít a vyššia efektívnosť
- Jednoznačná zodpovednosť
- Úspora minimálne 5,8 milióna eur ročne

VÝZVA:
Zachovanie miestnej identity a blízkosti samosprávy k obyvateľom.

Košice už dnes fungujú ako jeden prepojený mestský organizmus, no systém riadenia zostáva rozdelený.

Budúca reforma by mala priniesť

- jednoduchšie riadenie
- jasnejšie kompetencie
- efektívnejšie využívanie financií
- kvalitné služby pre všetkých

HLAVNÝ ZÁVER ANALÝZY

Košice stoja pred rozhodnutím, či uprednostniť zachovanie súčasnej štruktúry, silnejšie mestské časti alebo jednotné riadenie mesta. Analýza poukazuje na to, že najväčší potenciál z pohľadu efektívnosti a strategického riadenia má model jednotného mesta, pričom kľúčovou výzvou ostáva zachovanie lokálnej identity a zapojenie obyvateľov do rozhodovania.

Odporúčanie pre mesto Košice

Prečo model C - Jedno mesto

CHARAKTERISTIKA MODELU C - JEDNO MESTO

Jedno riadenie

- Košice by fungovali ako jedno mesto bez mestských častí
- Jeden primátor, jedno zatupiteľstvo, jeden úrad a jeden rozpočet

Jasná zodpovednosť

- Za všetky služby a rozhodnutia by zodpovedalo výlučne mesto
- Obyvatelia by nemuseli riešiť, či je konkrétna agenda v kompetencii mesta alebo mestskej časti

Efektívnejšie hospodárenie

- Všetok majetok a financie by spravovalo mesto
- Zamestnanci mestských častí by boli integrovaní do jednotnej organizačnej štruktúry mesta

Jednotné služby

- Rovnaké štandardy a kvalita služieb na celom území mesta
- Lepšia koordinácia investícií a rozvojových projektov

Čo by znamenalo „jedno mesto“?

MÝTUS Mestská časť zanikne.

FAKT **Mestská časť zostane historickou súčasťou Košíc. Nezmení sa jej názov, história, komunita ani katastrálne hranice.**

MÝTUS Mestská časť stratí svoj hlas.

FAKT **Odborníci odporúčajú zachovať miestnu participáciu. To znamená, že obyvatelia budú mať aj naďalej možnosť ovplyvňovať dianie vo svojej lokalite, napr. prostredníctvom výborov mestských častí, po vzore iných slovenských miest.**

MÝTUS V mestskej časti sa bude menej investovať

FAKT **Mesto realizuje investície v každej mestskej časti a bude v tom pokračovať. Financie ušetrené na administratíve a správe mestských častí mesto sústredí do Fondu úspor, z ktorého ich transparentne investuje do skvalitnenia služieb a rozvoja mestských častí. Starostlivosť o zeleň, verejné priestory a služby bude mesto naďalej zabezpečovať v minimálne rovnakom rozsahu ako doteraz.**

MÝTUS Všetko sa bude vybavovať na magistráte.

FAKT **Magistrát prinesie služby do vašej mestskej časti v podobe svojich pobočiek, čím sa služby stanú pre obyvateľov ešte dostupnejšími. Úradné záležitosti vybavíte na jednom mieste (trvalý pobyt, dane, poplatky, odpad atď.).**

Z podujatia bude vyhotovovaná fotografická a audiovizuálna dokumentácia na informačné a prezentačné účely mesta Košice. Ak si neželáte byť zachytený/-á v detailnom zábere, oznámte to fotografovi/kameramanovi alebo organizátorovi podujatia. Viac informácií o spracúvaní osobných údajov: https://www.kosice.sk/mesto/ochrana-osobnych-udajov

Spolufinancovaný Európskou úniou
PROGRAM SLOVENSKO
MINISTERSTVO ŠKOLSTVA, VÝSKUMU, VÝVOJA A MLÁDEŽE SLOVENSKEJ REPUBLIKY
UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE
FILOZOFICKÁ FAKULTA
EUBA EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
NHF NÁRODOHOSPODÁRSKA FAKULTA EUBA